

575

Wet van 28 november 1984, houdende regelen op het gebied van de prijzen van goederen en diensten in buitengewone omstandigheden (Prijzennoodwet)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de mogelijkheid te openen tot het stellen van regelen op het gebied van de prijzen van goederen en diensten in geval van buitengewone omstandigheden;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

1. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde wordt verstaan onder:

goederen: roerende of onroerende zaken of vermogensrechten;

diensten: alle diensten, in de ruimste zin, met inbegrip van de verrichtingen, welke het voorwerp zijn van een verzekerings- of garantieovereenkomst, doch met uitzondering van die, welke het voorwerp zijn van een arbeidsovereenkomst;

Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken;

College: het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

2. Voor de toepassing van het bij of krachtens deze wet bepaalde worden onder prijzen niet verstaan de vergoedingen voor diensten op het gebied van het bankwezen, in de ruimste zin, en van de geld- en kapitaalmarkt, voor zover zij het karakter van een rentevergoeding dragen.

Artikel 2

De bij deze wet aan Onze Minister van Economische Zaken verleende bevoegdheden worden, behoudens in geval van toepassing van artikel 4, door deze uitgeoefend in overeenstemming met Onze Minister, wie het mede aangaat.

Artikel 3

1. Wij kunnen, indien naar Ons oordeel buitengewone omstandigheden dit noodzakelijk maken, op voordracht van Onze Minister-President de arti-

kelen 5-15 voor het gehele land of een door Ons aangewezen deel daarvan in werking stellen.

2. Telkens wanneer Wij een besluit krachtens het eerste lid hebben vastgesteld, doen Wij zo spoedig mogelijk een voorstel van wet aan de Staten-Generaal omtrent het voortduren van de werking van de artikelen 5-15.

3. Wordt het voorstel ingetrokken of verworpen, dan treden de artikelen 5-15 buiten werking met ingang van de vierde dag na die, waarop de intrekking of verwerping plaats had.

4. Wij kunnen op voordracht van Onze Minister-President de artikelen 5-15 te allen tijde buiten werking stellen.

5. Een krachtens het eerste of het vierde lid vastgesteld besluit wordt in het Staatsblad geplaatst. Het treedt niet in werking, alvorens het, hetzij op die wijze, hetzij op een andere door Onze Minister-President bepaalde wijze, is bekendgemaakt.

Artikel 4

1. Onze Minister kan, indien naar zijn oordeel buitengewone omstandigheden dit noodzakelijk maken en een gewichtige reden onmiddellijke voorziening vereist, de artikelen 5-15 voor het gehele land of een door hem aangewezen deel daarvan in werking stellen.

2. Een krachtens het eerste lid vastgestelde beschikking wordt in de Staatscourant bekendgemaakt. Zij treedt niet in werking alvorens zij, hetzij op die wijze, hetzij op een andere door Onze Minister bepaalde wijze, is bekendgemaakt.

3. De artikelen 5-15 blijven krachtens zodanige beschikking in werking totdat een krachtens artikel 3, eerste lid, vastgesteld besluit in werking treedt, en uiterlijk totdat na de inwerkingtreding van die beschikking een week is verstreken.

Artikel 5

Onze Minister kan, voor zover de binnenlandse markt betreft, regelen vaststellen, strekkende tot de beheersing van de prijzen van goederen en diensten.

Artikel 6

1. Onze Minister kan van krachtens artikel 5 vastgestelde regelen op daartoe strekkend verzoek ontheffing verlenen.

2. De ontheffingen kunnen onder beperkingen worden verleend. Aan de ontheffingen kunnen voorschriften worden verbonden.

3. Onze Minister trekt een ontheffing in, indien de te harer verkrijging verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op het verzoek een andere beslissing zou zijn genomen, als bij de beoordeling daarvan de juiste omstandigheden volledig bekend waren geweest.

4. Onze Minister kan de ontheffingen, behorende tot een door hem aangewezen groep, gezamenlijk intrekken, indien een gewichtige reden dat naar zijn oordeel noodzakelijk maakt.

5. Beschikkingen als bedoeld in het eerste en derde lid worden aan de betrokkene schriftelijk en zo mogelijk bij aangetekende brief en, indien zij een weigering of een intrekking inhouden, onder opgave van redenen meegedeeld.

Artikel 7

Een krachtens artikel 5 vastgestelde beschikking, een beschikking tot wijziging of intrekking daarvan, alsmede een krachtens artikel 6, vierde lid, vastgestelde beschikking wordt in de Staatscourant bekendgemaakt. Zij treedt niet in werking, alvorens zij, hetzij op die wijze, hetzij op een andere door Onze Minister bepaalde wijze, is bekendgemaakt.

Artikel 8

1. Onze Minister kan, ter bevordering van een bevredigende ontwikkeling van de prijzen van goederen en diensten, ten aanzien van een door hem aangewezen categorie van ondernemers een prijzenfonds instellen en met betrekking tot zodanig fonds in overeenstemming met Onze Minister van Financiën regelen vaststellen. Artikel 7 is van overeenkomstige toepassing.

2. In de in het eerste lid bedoelde regelen kan worden bepaald, dat een fonds afzonderlijk wordt beheerd door Onze Minister of door een in die regelen aangewezen orgaan, en kunnen voorschriften worden gegeven met betrekking tot dit beheer.

3. In zodanige regelen kan worden afgeweken van het bij of krachtens de artikelen 37 tot en met 43 van de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) bepaalde.

Artikel 9

1. Onze Minister kan heffingen vaststellen, door hem ten behoeve van een prijzenfonds als bedoeld in artikel 8 op te leggen aan ondernemers, die tot de aangewezen categorie behoren, alsmede bijdragen vaststellen, door hem op aanvraag aan zodanige ondernemers uit dat fonds te verlenen. Ten aanzien van een beschikking tot vaststelling van heffingen of bijdragen is artikel 7 van overeenkomstige toepassing.

2. Indien naar het oordeel van Onze Minister met betrekking tot een prijzenfonds heffingen en bijdragen niet of niet meer zodanig kunnen worden vastgesteld, dat uit de op te leggen heffingen de te verlenen bijdragen kunnen worden betaald, stelt hij deze heffingen en bijdragen niet vast dan in overeenstemming met Onze Minister van Financiën.

Artikel 10

De oplegging van een heffing, zomede de verlening van een bijdrage, wordt aan de betrokkene schriftelijk en zo mogelijk bij aangetekende brief medegedeeld, onder opgave van de wijze, waarop het bedrag der heffing, onderscheidenlijk der bijdrage, is berekend.

Artikel 11

1. Hetgeen is verschuldigd ingevolge een krachtens artikel 9 opgelegde heffing kan, verhoogd met de op de invordering vallende kosten, bij dwangbevel, medebrengende het recht van parate executie, worden ingevorderd door Onze Minister.

2. Geen invordering geschiedt dan nadat de schuldenaar schriftelijk is aangemaand om binnen een daarbij te stellen termijn van ten minste tien dagen alsnog aan zijn verplichting te voldoen. De aanmaning bevat de aanzegging, dat het verschuldigde bedrag, voor zover dit binnen de gestelde termijn niet wordt betaald, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel zal worden ingevorderd.

3. Het dwangbevel wordt, behoudens het bepaalde in artikel 12, betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.

4. Verzet door de schuldenaar tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel wordt ingesteld door dagvaarding van de Staat voor de rechtbank van het arrondissement binnen hetwelk zijn woonplaats is gelegen.

5. Het verzet stuit de aanvang of de voortzetting van de tenuitvoerlegging niet, behoudens de bevoegdheid van de geëxecuteerde, die het verzet heeft gedaan, om hieromtrent een voorziening bij voorraad uit te lokken.

6. Het verzet kan niet worden gegrond op de bewering, dat de heffing ten onrechte is opgelegd, dat het bedrag van de opgelegde heffing onjuist is bepaald, of dat een mededeling als in artikel 10 bedoeld, dan wel de aanmaning tot betaling van de heffing niet is ontvangen.

Artikel 12

1. Ingeval bij de tenuitvoerlegging van een dwangbevel beslag is gelegd onder derden, is de derde beslagene verplicht, tenzij ook door anderen beslag is gelegd of tenzij een vordering is gedaan als bedoeld in artikel 7 van de wet van 22 mei 1845 (Stb. 22), op de invordering van 's Rijks directe belastingen, na verloop van twaalf dagen na de beslaglegging, naar gelang hij gelden aan de geëxecuteerde verschuldigd is, deze aan de Staat te betalen, zolang deze zulks verlangt, totdat het bedrag waarvoor beslag is gelegd met de kosten is voldaan.

2. Verzet van een geëxecuteerde tegen het beslag schorst de verplichting tot betaling. Indien het verzet is afgewezen en het afwijzend vonnis aan de derde beslagene is betekend, is deze opnieuw tot betaling verplicht.

3. De derde beslagene is rechtsgeldig gekwet, indien hij te goeder trouw aan de executant heeft betaald.

4. Indien de derde beslagene niet aan zijn verplichting tot betaling voldoet, kan hij worden gedagvaard tot het doen van verklaring. De door het verzuim van de derde veroorzaakte kosten komen te zijnen laste.

Artikel 13

Onze Minister kan van een ieder de inlichtingen verlangen, die hij nodig acht om te kunnen beoordelen, of aanleiding bestaat tot toepassing van artikel 5, 6, derde of vierde lid, 8 of 9.

Artikel 14

1. Onze Minister kan, indien er aanwijsbare omstandigheden zijn, op grond waarvan hij kan vermoeden, dat er aanleiding bestaat tot toepassing van artikel 5, 6, derde of vierde lid, 8 of 9, van de naar zijn oordeel daarbij betrokkenen gelegenheid tot inzage van alle boeken en bescheiden verlangen, waarvan hij raadpleging nodig acht om zich van het al of niet gegrond zijn van zijn vermoeden te overtuigen.

2. Het inzien van de boeken en bescheiden kan hij opdragen aan voor ieder afzonderlijk geval schriftelijk aan te wijzen personen.

3. Deze personen hebben te allen tijde toegang tot alle plaatsen, waarvan betreding naar hun redelijk oordeel voor de vervulling van hun taak nodig is. Zo nodig verschaffen zij zich de toegang, alsmede inzage van boeken en bescheiden met behulp van de sterke arm.

4. In woningen treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van Onze Minister en van de procureur-generaal bij het gerechtshof. Van het binnentreden wordt binnen tweemaal vierentwintig uur een proces-verbaal opgemaakt, waarin van het tijdstip van het binnentreden en van het daarmee beoogde doel melding wordt gemaakt. Een afschrift van het proces-verbaal wordt onverwijld aan de bewoner uitgereikt.

Artikel 15

1. Een ieder is verplicht de van hem op grond van artikel 13 verlangde inlichtingen volledig en naar waarheid te verstrekken op de wijze en binnen de termijn, door Onze Minister te bepalen.

2. Een ieder is verplicht inzage van de in artikel 14, eerste lid, bedoelde boeken en bescheiden te verlenen op de wijze en binnen de termijn, door Onze Minister te bepalen.

3. Zij, die uit hoofde van hun stand, beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen zich verschonen van het geven van inlichtingen, doch uitsluitend voor zover betreft hetgeen hun in hun hoedanigheid is toevertrouwd. Zij kunnen voorts inzage van de in artikel 14, eerste lid, bedoelde boeken en bescheiden weigeren, voor zover hun plicht tot geheimhouding hen daartoe noopt.

Artikel 16

1. Bij algemene maatregel van bestuur worden de autoriteiten aangewezen, die, zolang de verbinding tussen Onze Minister en enig gebied verbroken is, in dat gebied met inachtneming van de bij die maatregel gestelde regelen de bevoegdheden uitoefenen, welke krachtens deze wet, de Distributiewet 1939 (Stb. 633), de Hamsterwet (Stb. 1962, 542), de Noodwet voedselvoorziening (Stb. 1962, 566), de Vorderingswet 1962 (Stb. 587), de Landbouwwet (Stb. 1957, 342) en de In- en uitvoerwet (Stb. 1962, 295) aan Onze Minister toekomen. Ons besluit wordt mede in de Staatscourant bekendgemaakt.

2. Bij die maatregel worden tevens de autoriteiten aangewezen, die, zolang de verbinding tussen een Onzer andere bij de uitvoering van deze wet, de Vorderingswet 1962 of de In- en uitvoerwet betrokken Ministers, niet zijnde Onze Minister-President of Onze Minister van Landbouw en Visserij, en enig gebied verbroken is, in dat gebied met inachtneming van de bij die maatregel gestelde regelen de bevoegdheden uitoefenen, welke krachtens deze wet, de Vorderingswet 1962 en de In- en uitvoerwet aan Onze betrokken Minister toekomen.

Artikel 17

1. Tegen een beschikking van individuele strekking van Onze Minister, genomen krachtens artikel 6 of 9 dan wel ter uitvoering van een krachtens artikel 5 of 8 vastgestelde beschikking, kan degene, die door de beschikking rechtstreeks in zijn belang is getroffen, beroep instellen bij het College.

2. Behoudens voor zover daarvan in deze wet wordt afgeweken, zijn de artikelen 3 en 5 en titel IV van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie (Stb. 1954, 416) van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18

1. Artikel 41 van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie is niet van toepassing.

2. Onze Minister kan om redenen van openbaar belang bij de inzending van stukken aan het College mededelen, dat de wederpartij van deze stukken geen kennis zal mogen dragen. Het College neemt van deze stukken geen kennis, tenzij de wederpartij heeft verklaard daartegen geen bezwaar te hebben.

3. Het College kan Onze Minister verzoeken binnen een bij dat verzoek genoemde termijn daarbij aangegeven inlichtingen schriftelijk te verschaffen en daarbij aangewezen stukken in te zenden. Onze Minister kan om redenen van openbaar belang het verschaffen van bepaalde inlichtingen en het overleggen van bepaalde stukken weigeren.

Artikel 19

1. De artikelen 58-60 van de Wet administratieve rechtspraak bedrijfsorganisatie zijn niet van toepassing.

2. Het College kan een beschikking geheel of voor een gedeelte vernietigen. Een vernietiging werkt van het tijdstip af, waarop zij wordt uitgesproken.

3. Indien het beroep gegrond wordt verklaard, kan het College een termijn vaststellen, binnen welke Onze Minister wederom of, zo het beroep tegen het niet nemen van een beschikking was gericht, alsnog op het verzoek zal beschikken.

Artikel 20

1. Een ieder, die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens, waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, is, onverminderd het bepaalde in de Wet openbaarheid van bestuur, verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij uit hoofde van het ambt dat hij bekleedt enig ander voorschrift van toepassing is.

2. Informatie, verkregen op grond van deze wet, wordt, voor zover die betrekking heeft op afzonderlijke natuurlijke personen of rechtspersonen, dan wel daaruit gevolgtrekkingen ten aanzien van zodanige personen kunnen worden gemaakt, zonder toestemming van die personen niet verstrekt aan anderen dan degenen, die belast zijn met de uitvoering van een of meer bepalingen van deze wet.

Artikel 21

Aan artikel 1, onder 1°, van de Wet op de economische delicten¹ wordt toegevoegd:

«de Prijzennoedwet, de artikelen 5, 6, tweede lid, 15 en – voor zover aangeduid als strafbare feiten – 8 en 9;».

Artikel 22

In artikel 18 van de Noodwet voedselvoorziening wordt onmiddellijk na: «Distributiewet 1939,» ingevoegd: «de Hamsterwet, de Vorderingswet 1962, de Prijzennoedwet,».

Artikel 23

1. Deze wet kan worden aangehaald als: Prijzennoedwet.

2. Met uitzondering van de artikelen 5–15 treedt zij in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad, waarin zij wordt geplaatst.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 18 november 1984

Beatrix

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
R. F. M. Lubbers

De Minister van Economische Zaken,
G. M. V. van Aardenne

Uitgegeven de *twintigste* december 1984

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Stb. 1950 K 258, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 20 juni 1984, Stb. 352.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal: Kamerstukken II 1967/68, 9585; 1977/78, 9585; 1980/81, 9585; 1982/83, 9585; Hand. II 1982/83, blz. 977-983 en 1114; Kamerstukken I 1982/83, 9585 (70,70A); 1983/84, 9585 (184, 184a); Hand. I 1984/85, zie vergadering van 27 november 1984.